Když tedy stížnost sama nevylučuje, že slovo »Praga«, obsažené v její známce, může býti chápáno jako slovo ukazující na místo výroby, a netvrdí, že notoricky tak pojímáno býti nemůže, nelze shledati nezákonným ani nedostatečně skutkově fundovaným výrok žal. úřadu, že slovo to jako popisné není podle § 1 známk. novely z r. 1895 způsobilé z důvodů uvedených ve výše cit. nál. Boh. A 3319/24 založiti zaměnitelnou podobnost ve smyslu § 3 známk. novely.

K dalším vývodům stížnosti stačí poukázati na nál. Boh. A 6327/27, v němž zaujal nss v zásadě stanovisko, na němž rovněž trvá, že místním označením, nepřípustným podle § 1 známk. novely, jest rozuměti nikoliv jen takové označení, jež jest jménem právě toho místa, na kterém se ten který podnik nalézá, nýbrž i místní jméno, jež může býti pojímáno jako místo výroby chráněného zboží.

Č. 12.111.

Pojištění nemocenské, invalidní a starobní: Trvá mezi majitelem půdy, věnované pěstování tabáku, a »tabákovými zahradníky« poměr služební nebo pracovní jako předpoklad pojistné povinnosti podle zák. č. 221/1924 Sb.?

(Nález ze dne 2. listopadu 1935 č. 19.216/35.)

Prejudikatura: Boh. A 11.604/34, 11.114/34 a j.

Věc: Okresní nemocenská pojišťovna v Chustu proti zemskému úřadu v Užhorodě o pojištění nemocenské, invalidní a starobní.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Stěžující si pojišťovna předepsala na základě mzdové revise M. F. platebním výměrem z 10. října 1931 dodatečně podle § 16 zák. č. 221/24 Sb. ve znění zák. č. 184/28 Sb. za osoby vyjmenované v konsignaci, k výměru připojené, nemocenské, invalidní a starobní pojistné za léta 1926 až 1930 s úroky z prodlení úhrnnou částkou 35.465 Kč 95 h. K stížnosti M. F. zrušil okr. úřad v Chustu tento platební výměr. Nař. rozhodnutím zem. úřad v Užhorodě potvrdil toto rozhodnutí v podstatě z toho důvodu, že právní poměr mezi tabáčními zahradníky a M. F. nelze považovati za smluvený poměr pracovní nebo služební ve smyslu § 2 zák. č. 221/24 Sb., nýbrž jen za poměr společenský, jak bylo zjištěno okr. úřadem v Chustu na základě potvrzení obce Č., dále výpověďmi osob, za které byl vydán dotčený platební výměr, a znaleckou výpovědí ředitele nákupu tabáku inž. Mil. R., takže vykázaní tabáční zahradníci jako spolupodnikatelé nepodléhali nemocenskému pojištění. Při tom nutno uvážiti, že oni při svých pracích nebyli závislí na disposicích M. F. jako majitele obdělané půdy. Dozíral-li on případ od případu nad správným vykonáváním prací, třeba si to vysvětliti tím, že měl zájem na tom, aby zjistil, zda jeho kontrahenti dodržují společenskou smlouvu. Z takového dozoru nelze však odvozovati závislost tabáčních zahradníků na majiteli půdy. Dále nutno přihlédnouti k tomu, že tabáční za-

hradníci, o něž jde, nedostávali za konání své práce žádné předem stanovené mzdy, a že s M. F. jako majitelem půdy měli hospodářské risiko, na př. při neúrodě nebo jiné živelní pohromě.

O stížnosti, podané na toto rozhodnutí, uvažoval nss takto:

St-lka vytýká především po stránce formální, že žal. úřad nevypořádal se s její námitkou, uplatněnou v odvolání, že poměr tabáčníků-polovičníků k majiteli pozemku nepovažuje se za poměr nájemní nebo pachtovní, nýbrž za poměr služební.

Námitka tato jest bezdůvodná, poněvadž odporuje spisům, t. j. obsahu nař. rozhodnutí, neboť z jeho odůvodnění jest zřejmo, že žal. úřad hned na počátku svých důvodů prohlašuje výslovně, že právní poměr mezi tabáčními zahradníky a M. F. nelze považovati za poměr zaměstnanecký (smluvený poměr pracovní nebo služební) ve smyslu § 2 zák. č. 221/24 Sb. ve znění zák. č. 184/28 Sb., nýbrž jen za poměr společenský, což pak dále blíže rozvádí. Tím popřel žal. úřad expressis verbis existenci poměru služebního (pracovního), který podle cit. zák. ustanovení mohl by jediné založiti pojistnou povinnost osob, o něž jde, a vypořádal se takto s uvedenou námitkou stěžující si pojišťovny.

Pokud pak stížnost v této souvislosti poukazem na spis Dra V. Fajnora a Dra A. Zátureckého »Nástin soukromého práva, platného na Slov. a v Podk. Rusi« proti uvedenému úsudku žal. úřadu vznáší snad také meritorní námitku proti nař. rozhodnutí a má při tom na mysli zák. čl. XXIX:1900, který v § 2 prohlásil tabákové zahradníky za robotníky, tedy za osoby, jež jsou k osobě, které se dostalo povolení pěstovati tabák, ve služebním poměru (pracovním), nutno k tomu uvésti, že z cit. zák. článku nelze dovoditi, že tabákoví zahradníci jsou k majiteli půdy vždy v poměru pracovním. Poměr mezi nimi může míti podle obsahu konkrétní smlouvy také jinou právní povahu, než povahu smlouvy služební, jak nss vyslovil již v nál. Boh. A 11.604/34. — — —

Co se pak týče otázky promlčení práva pojišťovny a otázky průvodního břemene při jejím postupu podle § 16 zák. č. 221/24 Sb., na něž stížnost postrádá v nař. rozhodnutí rovněž odpověď, stačí podotknouti, že žal. úřad popřel v nař. rozhodnutí již existenci služebního pracovního poměru jako nezbytného základního zákonného předpokladu pojistné povinnosti osob, za které pojišťovna vyměřila pojistné, takže při tomto svém stanovisku neměl již příčiny, aby řešil ještě také uvedené otázky.

Žal. úřad vyslovil totiž v nař. rozhodnutí, že zahradníci-tabáčníci nebyli k majiteli půdy M. F. ve smluveném poměru služebním nebo pracovním a popřel takto jejich pojistnou povinnost. Učinil tak v podstatě z té příčiny, že nebyli při svých pracích závislí na jeho disposicích. Shledal tedy jako podstatný pojmový znak takového poměru ve shodě s konstantní judikaturou (sr. Boh. A 4330/25, 8001/29, 9455/31 a j.) podřízenost a vázanost zaměstnancovu rozkazy zaměstnavatelovými ve smyslu ustanovení § 1 zák. č. 244/22 Sb. o smlouvě služební, z něhož tyto její pojmové znaky vyplývají. Na základě výsledků vykonaného še-

tření dospěl pak k úsudku, že takové smluvní podřízenosti a vázanosti zahradníků-tabáčníků k M. F. nebylo.

Stížnost proti tomu namítá, že pěstování tabáku jako plodiny státního monopolu nelze posuzovati stejně jako se posuzuje pěstování jiných zemědělských plodin, a že státní finanční správa má prý sama eminentní zájem, aby poměr mezi tabáčníky a majitelem polí byl zvláštního druhu, aby jí byla usnadněna kontrola pěstovaného tabáku po stránce kvality i kvantity.

Není možno nahlédnouti, a ani stížnost sama v té příčině blíže nic neuvádí, proč by při posuzování právní otázky, zda zahradníci-tabáčníci v konkrétním případě jsou k majiteli půdy ve smluveném služebním (pracovním) či jiném právním poměru, právě pěstování tabáku mělo míti nějaký zvláštní význam, a proč by tato činnost nemohla býti předmětem ujednání jiné smlouvy než služební, když přece druh a způsob služeb nebo prací, jež jsou předmětem takové smlouvy, jest nerozhodným (srov. Boh. A 9455/31). Tvrdí-li stížnost, že státní finanční správa má sama zájem na tom, aby poměr mezi tabáčníky a majitelem polí byl zvláštního druhu — nehledíc k tomu, že ani neuvádí, že by to musil býti vždy právě poměr služební, — ocitá se v přímém rozporu s výpovědí svědka inž. M. R., ředitele úřadu pro nákup tabáku v S., který při svém protokolárním výslechu u okr. úřadu v Sevluši výslovně potvrdil, že tabákové režii je lhostejno, zda mezi pěstitelem tabáku, t. j. majitelem povolení k pěstování tabáku, a tabáčními zahradníky existuje poměr pracovní, pachtovní, společenský nebo spolupodnikatelský. Správnost této výpovědi nemůže býti dotčena pouhým prohlášením stížnosti, že pojišťovna nepovažuje ji za směrodatnou, neboť tím její správnost ještě nevyvrací.

Disposicemi, o nichž jest řeč v nař. rozhodnutí, míní žal. úřad, jak ze souvislosti je zřejmo, disposice pracovní, týkající se činnosti vykonávané při pěstování tabáku, udělované tabáčním zahradníkům majitelem půdy jako důsledek jeho smluvní (služební) nadřízenosti nad nimi a jeho smluvního oprávnění dávati jim služební příkazy, jehož rubem jest smluvní služební vázanost a podřízenost tabáčních zahradníků jeho rozkazům, kterou žal. úřad v tomto případě nemá u nich za prokázánu. Namítá-li proti tomu stížnost, že žal. úřad se nesprávně domnívá, že v tomto případě možno vůbec očekávati disposice od majitele půdy, ježto tyto disposice jsou dány předem tabákovou režií a jsou obsaženy v podrobných předpisech, vydaných ústřední správou tabákové režie o výrobě tabáku od zasetí až do jeho sklizně, a zpravidla jsou prý lépe známy tabáčnímu zahradníku než majiteli polí, nepostihuje stížnost touto námitkou úsudku žal. úřadu, že tabáční zahradníci in concreto nebyli ve své smluvní činnosti při pěstění tabáku vázáni disposicemi M. F. jako majitele půdy, a úsudku toho nevyvrací, neboť předpisy, na které poukazuje, týkají se disposic o pěstění tabáku, jež platí pro jeho pěstitele, t. j. pro osoby, které dostaly od správy tabákové režie povolení k pěstování tabáku a vstoupily k ní takto do smluvního poměru. Z disposic těch nelze však dovozovati nic pro posouzení otázky práv-

ního poměru, uzavřeného mezi touto osobou a tabáčními zahradníky, pro něž jsou rozhodná jen ustanovení konkrétní smlouvy v tom kterém případě uzavřené, podle nichž jediné lze posouditi, jaké právní povahy je poměr touto smlouvou mezi nimi založený. Že by pak žal. úřad pro uvedený svůj úsudek neměl ve spisech náležitého podkladu, stížnost nenamítá a nss neshledal.

Stížnosti sluší dáti arci za pravdu, že není o sobě rozhodné, že tabáční zahradníci za konání svých prací nedostávali předem stanovené mzdy, nýbrž pracovali za polovinu úrody tabáku, ani že měli při tom s M. F. jako majitelem půdy hospodářské risiko. Nss vyslovil totiž již v nál. Boh. A 11.114/34 a 11.604/34 právní názor, že i osoby, které pracují za část úrody na cizích pozemcích, dostávají k pracím těm od vlastníka půdy osivo a vykonávají práce podle disposice vlastníka půdy, jsou k němu v pracovním poměru ve smyslu § 1 zák. č. 268/1919 Sb., resp. § 2 zák. č. 221/24 Sb., a dále, že skutečnost, že osoba, konající určité práce nese risiko, že případně neobdrží za svoji práci žádnou odměnu nebo jen odměnu nepřiměřenou, nevylučuje ještě sama o sobě existenci služebního nebo pracovního poměru ve smyslu zák. nemoc.

Žal. úřad založil svůj výrok v podstatě a hlavně na úsudku, že tabáční zahradníci nebyli k M. F. ve smluvené služební závislosti, a stížnost svými námitkami správnost tohoto úsudku nevyvrátila.

Č. 12.112.

Pojištění nemocenské, invalidní a starobní: Trvá mezi majitelem půdy, na které se pěstuje tabák, a mezi »tabákovým zahradníkem« poměr služební nebo pracovní jako podklad pojistné povinnosti podle zák. č. 221/1924 Sb.?

(Nález ze dne 2. listopadu 1935 č. 19.217.)

Prejudikatura: Boh. A 11.114/34, 11.604/34, 12.111/35.

Věc: Okresní nemocenská pojišťovna v Nitře proti zemskému úřadu v Bratislavě o přestupek zák. č. 221/1924 Sb.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Nař. rozhodnutím potvrdil zem. úřad v Bratislavě v pořadí instančním rozsudek okr. úřadu jako policejního trestního soudu v Nových Zámcích, kterým byl František T. osvobozen od obžaloby, vznesené naň pro přestupek § 260 lit. a) zák. č. 221/24 Sb., jehož se podle oznámení stěžující si pojišťovny dopustil tím, že od 22. února 1930 zaměstnával Jos. H. jako hospodářského sluhu a nepřihlásil ho k nemoc. pojištění a to z toho důvodu, že J. H. nebyl k obviněnému v poměru pracovním, nýbrž uzavřel s ním smlouvu podnikatelskou.

O stížnosti, podané na toto rozhodnutí, uvážil nss toto:

Z odůvodnění nař. rozhodnutí jest zřejmo, že žal. úřad osvobodil Frant. T. od obžaloby, vznesené naň pro přestupek § 260 lit. a) zák. č. 221/24 Sb., z té příčiny, že na základě výsledků vykonaného šetření dospěl k úsudku, že mezi obviněným jako majitelem pozemků a Josefem H., který pěstoval na nich tabák, existoval poměr pachtovní, nikoli